

Nagykőrös Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2022. (V. 27.) önkormányzati rendelete

a zöldfelület-gazdálkodás helyi szabályairól

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában és a 48. § (2) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

A rendelet célja Nagykőrös város zöldterületi karakterének, zöldfelületi rendszerének védelme és fejlesztése. Az emberi környezet, továbbá a lakosság egészségének megóvása érdekében azon szabályok megállapítása, amelyek meghatározzák a települési környezettel történő harmonikus, rendezett gazdálkodás formáit, különös tekintettel a közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldterületekkel történő gazdálkodás feltételeire, kiterjesztve azt, az ezen területekkel kapcsolatos, vagy azokat érintő építési engedélyezési eljárásra.

2. §

A rendelet tárgyi hatálya kiterjed:

- a) az önkormányzat tulajdonában, kezelésében lévő zöldfelületekre, zöldterületekre, erdőkre, sétányokra, játszóterekre, fasorokra, egyes belterületi fákra, ezek berendezéseire és építményeire, köztárgyaira,
- b) minden önálló belterületi ingatlan tartós fás növényállományára függetlenül attól, hogy tulajdonosa természetes vagy jogi személy,
- c) a közutakat, illetve járdákat szegélyező és a közút forgalmát terelő vagy elválasztó, burkolattal el nem látott, részben vagy egészben növényzettel fedett közterületekre,
- d) a külterületi önkormányzati tulajdonú ingatlanokra, valamint közterületekre.

3. §

A rendelet személyi hatálya kiterjed az 2. § szerinti terület használóira, tulajdonosaira.

4. §

A rendelet alkalmazása szempontjából:

1. faérték: adott fa pénzben kifejezett értéke;
2. fás szárú növény: a fa, a bokor, a cserje;
3. használó: az ingatlan tulajdonosa, vagyongekezelője, haszonélvezeti, vagy használati jog jogosultja, vagy az ingatlannal bármilyen jogviszony alapján rendelkezni jogosult használója;
4. játszótér területe: a játszótér kerítéssel körbekerített területe, kerítés hiányában a játszóeszközök 10 méteres körzete;
5. kezelő: adott zöldfelület kezelésére jogosult.

6. korlátozott közhasználatú zöldterület: Jelentős zöldfelülettel, zöldfelületi értékkel bíró, idő, vagy térbeli korlátozással üzemeltetett és fenntartott, de a rendelkezési időben közösségi használatra szánt létesítmény, tulajdonostól függetlenül.
7. közhasználatra átadott terület: nem közterületként nyilvántartott, de külön szerződésben vagy megállapodásban foglalt keretek között közhasználatra átadott ingatlan, vagy ingatlanrész;
8. közhasználatú zöldfelület: gyűjtőfogalom, amely az általában növényzettel fedett területeket jelenti. A zöldterület településrendezési kategória, növényzettel borított térbeli elem, amelynek többféle különböző funkciója lehet: tértagoló, környezet alakító, egészségvédelmi, esztétikai, társadalmi tevékenységek színteréül szolgáló, stb., amelyek közül egyes funkciók előtérbe kerülhetnek;
9. közhasználatú zöldterület: A város (kül- és bel-) területén minden olyan önkormányzati tulajdonú - eltérő rendelkezés hiányában - rendeltetésének megfelelő célra korlátozás nélkül használható zöldfelület, melyen zöldfelületi elemek, építmények találhatóak. Közhasználatú zöldterületnek minősülnek a nem önkormányzati tulajdonban lévő, de tulajdonosai által közhasználatra átadott, zöldfelületi adottsággal, vagy elemmel bíró területek is.
10. Utcái fasor: Az utak mentén rendszerint egy sorban lévő fák összessége.
11. Zöldfelületi elem: Zöldfelületen található növények, berendezési tárgyak egységes elnevezése;
12. Zöldsáv: A közút és a járda - járda hiányában az ingatlan telekhatára - között található, rendszerint növényzettel borított terület függetlenül a terület közhiteles ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett megnevezésétől.

2. Zöldfelületek használata

5. §

(1) A közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeket, és azok építményeit, tartozékait – beleértve a játszótereket is - rendeltetésüknek megfelelő célra és módon mindenki ingyenesen használhatja, saját felelősségére, a használatra vonatkozó előírások betartásával.

(2) A közterület tulajdonosa a zöldfelületek állagmegóvása érdekében egyes zöldfelületek használatát az általa szükségesnek ítélt időtartamra és módon korlátozhatja, továbbá ideiglenes jelleggel engedélyezheti a közterület eredeti funkciótól eltérő használatát, ha az a zöldfelület állapotát tartósan, vagy maradandóan nem károsítja.

(3) A közterület használata során a használó köteles gondoskodni arról, hogy a használat az erre vonatkozó jogszabályi előírások szerint történjen, különösen, hogy az ne járjon vagyronvesztéssel, ne károsítsa, ne szennyezze a közterületeket, a közterületi létesítményeket, a zöldterületeket és ne veszélyeztesse a közlekedés biztonságát.

6. §

Közhasználatú zöldfelületen tilos:

- a) szemetelni, törmeléket, egyéb tárgyakat lerakni,
- b) olyan magatartást tanúsítani, illetve tevékenységet folytatni, amely mások nyugalma, pihenését, a közizlést zavarja,
- c) zöldfelületi építményt, zöldfelületi elemet rendeltetésétől eltérően használni,
- d) növényeket - gyomnövények kivételével -, növényi részeket (virág, levél, termés, stb.) engedély nélkül szedni, csonkítani, eltulajdonítani,
- e) fákön hirdetést, transzparenst, reklámhordozót kifüggeszteni,

- f) gépjárművel, kerékpárral zöldfelületen vagy nem az arra kijelölt burkolaton közlekedni, parkolni, kivéve a parkfenntartási munkákhoz szükséges munkagépek esetében, a munkavégzés idejére,
- g) szökőkutakat, díszkutakat rendeltetéstől eltérő tevékenységre használni (vízébe lépni, fürödni),
- h) állatot legeltetni, ott áthajtani,
- i) játszóterekre, rendszeresen használt közhasználatú zöldterületekre és tiltó táblával jelölt parkokba állatot bevinni,
- j) játszótéren, rendszeresen használt közhasználatú zöldterületen dohányozni,
- k) közhasználatú zöldterületen kempingezni, ideiglenes szálláshelyet létesíteni,
- l) autót mosni,
- m) zöldfelületi elemek (fa, fű, virág, cserje) engedély nélküli kivágása, ifjítása, gallyazása. Kivételt képez ez alól az adott terület kezelője által végzett munkavégzés.

3. Zöldterületek fenntartása

7. §

(1) A közhasználatú zöldterületek fenntartásáról az önkormányzat e rendeletben foglaltaknak megfelelően gondoskodik.

(2) Az ingatlantulajdonos, bérlő, használó köteles az ingatlan határvonalától az útszegélyig, belterületen legfeljebb 5 méterig, külterületen legfeljebb 10 méterig terjedően a közterületrészek gondozását – beleértve a fák gallyazását - elvégezni, vagy saját költségén elvégeztetni legalább olyan minőségben, mint a

- a) belterületen az adott ingatlanhoz legközelebb eső 1. melléklet szerinti parkfenntartásba vont terület fenntartási minősége;
- b) külterületen az adott ingatlanhoz legközelebb eső önkormányzati fenntartású azonos funkcióval rendelkező terület fenntartási minősége.

8. §

Amennyiben az ingatlantulajdonos, bérlő, használó a 7. § (2) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, az Önkormányzat a kötelezett költségén a fenntartási munkát elvégeztetheti.

9. §

A fák és cserjék ingatlan határától való telepítési távolságait a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

10. §

A közhasználatú zöldfelületre a lakosság által ültetett gyümölcsfa szakszerű ápolásáról, metszéséről, szükséges növényvédelméről a gyümölcsfa helyével érintett közterülettel határos ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni.

4. Zöldfelületek védelme

11. §

(1) Közhasználatú vagy korlátozott közhasználatú zöldfelületen a tulajdonos engedélye nélkül történő átalakítás, megszüntetés, valamint zöldfelületi kár okozása esetén annak számított zöldfelületi értékét az önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

- (2) Az okozott kár zöldfelületi értékét e rendelet 3. melléklete szerint kell megállapítani.
- (3) Zöldfelületi építményben keletkezett kár értéke az újraelőállítás, vagy a javítás bekerülési költsége.
- (4) A faegyedek, valamint a helyi természetvédelmi területeken lévő fákban történt károkozás vagy engedély nélküli kivágás a magasabb rendű jogszabályokban foglalt következmények mellett, annak megállapítása esetén a zöldfelületi kár értékét is meg kell fizetni. A zöldfelületi kár értékét a Környezetvédelmi Alapba kell befizetni.
- (5) A (4) bekezdésben foglalt faértéket a 3. mellékletben foglalt faérték-számítás alapján kell megállapítani.

12. §

- (1) Zöldfelületek jogszabályon vagy hatósági határozaton alapuló más célú használata esetén a jogosult köteles az ott található növényzet védelméről minden esetben gondoskodni és az esetlegesen okozott kárt az eredetivel megegyező módon 30 napon belül a tulajdonos utasítása szerint helyreállítani.
- (2) A tulajdonos az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség teljesítéséhez a Fák védelme építési területen elnevezésű MSZ 12042.2019. szabvány alkalmazását elrendelheti.

5. Zöldfelületek átépítése, felújítása, helyreállítása

13. §

Közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületek megjelenési formájának, zöldfelületi arányainak, zöldfelületi mutatóinak megváltoztatása, a korábbtól eltérő kialakítása engedélyköteles tevékenység.

14. §

Közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeken olyan munkát, mely a növényzetben kárt okoz, engedély nélkül csak halasztást nem tűrő esetben – vis maior – szabad végezni. Az ilyen esetben végzett munkát utólag – 3 munkanapon belül –be kell jelenteni a tulajdonosnak, a terület helyreállítását pedig elsődlegesen az eredetivel megegyező módon, de a tulajdonos utasítása szerint el kell végezni.

15. §

A helyreállítást a tulajdonos részére írásban kell bejelenteni, aki annak szakszerűségét ellenőrzi, és nem megfelelő helyreállítás esetében előírja a helyreállítás kijavítását, vagy a kötelezett költségére elvégezteti azt.

6. Fakivágásra vonatkozó előírások

16. §

- (1) A fakivágási engedélyezési eljárás során jelen rendelet előírásait is figyelembe kell venni.

(2) Amennyiben zöldfelületi érték megfizetésére kerül sor, a fa kivágása a befizetés igazolását követően engedélyezhető.

(3) Amennyiben a fakivágás pótlási kötelezettség teljesítésével történik, úgy pótlásra legalább 10/12-es szabvány méretű facsemetét kell alkalmazni.

(4) A pótlási kötelezettség teljesítésénél előírandó mennyiséget a fa 1 m magasságban mért körméretének és a pótlandó fa 1 m magasságban mért körméretének hányadosa alapján kell megállapítani.

(5) A (4) bekezdésben számított mennyiség a fa egészségi állapotértékelése szerinti szorzószám százalékos értékének alkalmazásával korrigálható, mely százalékos értéket a 4. melléklet szerint kell megállapítani.

17. §

Közterületen fakivágást a fakivágási engedéllyel rendelkező, az általa azzal megbízott, vagy a tulajdonos által megbízott végezhet.

18. §

A pótlási kötelezettség teljesítésénél a fajaj meghatározásánál a „Közterületi sorfák jegyzékének” a pótlást előíró határozat időpontjában kiadott változata az irányadó az adott terület ökológiai, városszerkezeti adottságainak a figyelembe vételével.

7. Zöldfelületek fejlesztésével, közterületi növénytelepítésekkel kapcsolatos előírások

19. §

A közutak és a járdák közötti zöldsáv az utcai fasor telepítési helye.

20. §

(1) A közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeken ültetendő növény faj-fajta meghatározásánál különleges szempontok felmerülése hiányában a 18. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(2) Egyedi szempontok felmerülése esetén az ültetés a tulajdonos hozzájárulásával lehetséges.

21. §

(1) Közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeken fát ültetni a tulajdonos hozzájárulásával lehet.

(2) Bármely közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeken kiültetett növény a terület tulajdonosának tulajdonába kerül.

(3) Közhasználatú és korlátozott közhasználatú zöldfelületeken végzett növénytelepítéseknél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a) elektromos légvezeték alá csak kistermetű, kiskoronás fa telepíthető.
- b) meglévő fasorba idegen faj-fajta betelepítése csak a tulajdonos jóváhagyásával történhet.
- c) szűk keresztmetszetű utcába széles, vagy csüngő koronájú fa nem telepíthető.

- d) útkereszteződésben bármilyen növénytelepítés a meghatározott ún. rálátási háromszög területén a közlekedésbiztonsági előírások figyelembe vételével történhet.
- e) Meglévő utcai fasor nyomvonala kialakulnak tekintendő, függetlenül a fahiányok számától. Új fát ültetni csak a kialakult nyomvonalba szabad.
- f) Növénytelepítés a 2. mellékletében foglaltak szerint történhet.

22. §

(1) Növénytelepítések szakszerűségét a kezelő ellenőrzi.

(2) Szabálytalan telepítés esetén, ha az ültetést végző kiléte megállapítható, a tulajdonos felhívja annak figyelmét a helytelen ültetésre, és felszólítja saját költségén, megfelelő helyre történő szakszerű átültetésre.

(3) Amennyiben a telepítést végző személy kiléte nem állapítható meg, úgy a helytelenül ültetett növényt a tulajdonos vagy a kezelő minden külön felszólítás nélkül átültetheti, vagy kivágathatja.

(4) Bármely ingatlan határánál, annak közelében csak olyan növényzet telepíthető, amely a szomszéd ingatlan építményeinek és kerítésének karbantartását nem akadályozza, állagát nem rontja. A legkisebb telepítési távolságokat a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

8. Az építési telkek zöldfelületeinek szabályozása, védelme

23. §

(1) A beépített építési telk területén kialakított zöldfelületet folyamatosan fenn kell tartani.

(2) Amennyiben a beépítetlen építési területen növényzettel fedett terület van, a beépítésig a használó folyamatosan köteles a rendszeres fenntartásról gondoskodni.

24. §

A fás szárú növények telepítése (ültetése) során e rendelet 2. melléklete szerinti ültetési távolságokat a használónak be kell tartania.

9. Záró rendelkezések

25. §

Hatályát veszti a zöldfelület-gazdálkodás helyi szabályairól szóló 25/2011. (IV.29.) önkormányzati rendelet.

26. §

Ez a rendelet 2022. július 1-jén lép hatályba.

Nagykőrös, 2022. május 26.

Dr. Czira Szabolcs
polgármester

Dr. Ecsedi-Ország Viktória
jegyző

Végső előterjesztői indokolás

Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésében kinyilvánítja, hogy Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

32. cikk (2) bekezdése értelmében „Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény lehetővé teszi a települési önkormányzatok részére, hogy a helyi adottságokat figyelembe véve biztosítsák a közigazgatási területeiken belül a zöldfelületek, benne a fás szárú növények védelmét, más törvény hatálya alá nem tartozó elemek vonatkozásában.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvény 13. § (1). 2. pontja tárgy vonatkozásában az alábbi rendelkezést tartalmazza:

{(1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:}

„2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);”

A klímaváltozás hatásainak mérséklésére vonatkozó egyre tudatosabb igény magával hozta a zöld infrastruktúra fokozott előtérbe kerülését is. Fontos kérdés lett a városi hőszigetek mérséklésére, csökkentésére vonatkozó igény, egységes szemléletű városi zöldfelület kialakítása, az esetlegesen ezzel ellentétes zöldfelület-kezelés, illetve használat szankcionálási lehetőségének biztosítása, az ökológiai sokféleség megőrzése, fejlesztése.

Megjegyzendő, hogy Nagykőrös közigazgatási területe bel- és külterületen egyaránt jól ellátott zöldfelületekkel, belterületen is tágas közparkok biztosítják az egyre növekvő számú hőségnapokon is a kikapcsolódást, egészséges környezetet. Ennek a kedvező adottságnak a megőrzésére, lehetőség szerinti fejlesztésére azonban fokozott hangsúlyt kell fektetni, mely az esztétikai megjelenésen kívül az itt élők egészségmegőrzését is pozitívan befolyásolja.

Fenti elvek rendeletben történő érvényesítése érdekében indokolt a zöldfelület-gazdálkodásról szóló rendelet felülvizsgálata, és új rendelet megalkotása.